

Årsplan 2020/2021

Espira Knerten barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	5
Barns medvirkning	14
Samarbeid med foreldrene	15
Overganger	17
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	18
Barnehagens fagområder	23
Vedlegg	25

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.3.2020 av 104 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

Espira Knerten har 78 plasser til barn i alderen 1-5 år. Vi holder til på Loesmoen, Hokksund og har kort avstand til sentrum og til fine turområder.

Det skal være gøy å være i barnehagen! Vi gir barna god tid til å leke og jobber aktivt med å legge til rette for gode og varierte lekemuligheter. I tillegg satser vi på språk, bevegelse og realfag med spennende utstyr fra forskerfabrikken. Personalet har høy kompetanse på barn og er genuint opptatt av å gi barna en fantastisk start på livet. Vi er opptatt av trygge rammer for de minste. Derfor har vi en egen, avgrenset lekeplass for de små og vi tilpasser tilvenningen til hver enkelt familie. Vi vil at foreldrene er mye i barnehagen med barnet sitt den første tiden. Vi serverer frokost, lunsj og ettermiddagsmåltid hver dag, alt i tråd med nasjonale retningslinjer. Vi er mye ute på vår store, nye lekeplass og bruker nærmiljøet vårt aktivt.

«Vi skaper hverdagsmagi»

Vi har en leken tilnærming til alle dagens gjøremål, og på denne måten bidrar vi til at håndvask, garderobesituasjonen, bleieskift, dokøen osv er preget glede og begeistring. Vi engasjerer oss i barnas lek og vi finner på morsomme og meningsfulle aktiviteter som barna kan velge å delta i.

Faktaboks

- Lange åpningstider - 6.30-17.00
- Vi serverer all mat i barnehagen – frokost, lunsj og et lettere ettermiddagsmåltid
- Brukerundersøkelse med score på 4,4 av 5 mulige høsten 2019
- Avdelt lekeplass utendørs for store og små barn, nye lekeapparater 2018
- Hyppige turer og utedager
- Eget bibliotek med utlånsmuligheter
- Egen Facebook-side
- Styrer er Mette Eide Sandstad, epost: styrer.knerten@espira.no Telefon: 99 16 20 78

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

- Vi setter grenser på en anerkjennende måte
- Vi leser barnas behov
- Vi undrer oss sammen med barna og stiller åpne spørsmål
- Vi ser på barn som kompetente og unike.
- Vi er aktivt tilstede i alle situasjoner for å se hvert enkelt barn, lytte og støtte der barnet har behov for det.
- Vi sikrer demokratisk deltakelse ved for eksempel å legge opp til barnas påvirkning av innholdet i barnehagen
- Vi viser respekt og bryr oss om hverandre, barn og foreldre
- Vi tar ansvar i alle relasjoner med alle barn og den voksne alene er ansvarlig for at en god relasjon skapes og opprettholdes
- Vi bruker naturen i og rundt barnehagen mye, og er opptatt av å ikke etterlate ødeleggende spor i naturen.
- Vi inviterer barn til diskusjoner og drøftinger, og tar med ulike perspektiver slik at barna kan kritisk vurdere ulike sider av en sak.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

For god fysisk helse sørger vi for

- Å tilby fysiske aktiviteter og muligheter for hvile eller ro i løpet av dagen.
- Å bidra til at alle barn blir glade i å være ute i all slags vær og å være på tur
- Å bidra til gode vaner ift håndvask, hygiene og sunne matvaner

For god psykisk helse har vi gjennomgående fokus på

- hvordan vi snakker med og om hverandre
- inkludering i all lek og aktiviteter
- at alle barn skal oppleve at de blir sett, hørt og verdsatt for den de er.

Vi samarbeider med PPT, barnevern og helsestasjon for råd og veiledning knyttet til enkeltsituasjoner. Personalet har et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold eller seksuelle overgrep og kurses i hvordan forebygge og avdekke slike tilfeller.

Vi har rutiner for hvordan vi forebygger krenkelser, mobbing, vold og overgrep i barnehagen og for hvordan vi håndterer slike saker skulle det likevel finne sted.

En viktig del av det forebyggende arbeidet er å bevisstgjøre barn på egen kropp, egne tanker og følelser og hva som er lov og ikke lov.

Alle avdelinger jobber med dette som tema hvor metoden settes ut fra barnas alder og modenhet. Blant materiellet vi bruker eller henter inspirasjon og ideer fra er opplegget "Grønne tanker, glade barn" som er en del av serien "psykologisk førstehjelp" og NRK sine animasjonsfilmer "kroppen min eier jeg".

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barns behov for omsorg:

Dette handler i stor grad om personalets væremåte og evne til å vise omsorg på. Personalet har sammen kommet frem til noen felles egenskaper som vi alle bruker i jobben vår:

- vi er imøtekommende
- vi møter hvert enkelt barn om morgenen med smil, varme og viser glede for å se dem
- vi leser barnas behov
- vi har barnas beste i fokus
- vi byr på oss selv
- vi engasjerer oss i barna
- vi er ærlige og ekte
- vi er opptatt av verdien i å være ulike, viktigheten av å vise omsorg for de rundt oss og det å hjelpe hverandre og ta hensyn til hverandre.

Barnas behov for trygghet, stabilitet og forutsigbarhet danner grunnlaget for vår organisering og dagsrytme. Samtidig er vi bevisste på at barn lever i nuet, og er spontane når vi har muligheten til det. På alle avdelinger tas det hensyn til barnas behov for vekslning mellom aktivitet og hvile, og barnas andre grunnleggende behov. Ved at vi sørger for at det fysiske miljøet inspirerer til lek viser vi at vi har omsorg for barna og bryr oss om miljøet de ferdes i

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

Leken skal ha og har stor plass i vår hverdag. Leken er et mål i seg selv da den fremmer barnas utvikling på alle områder og bidrar til at barna opplever glede, begeistring og mestring.

Vi utstyrer og innreder barnehagen ute og inne etter følgende prinsipper knyttet til lek:

- **Fleksibilitet.** Inventar og utstyr skal kunne flyttes på og kunne brukes til ulike typer lek og aktiviteter slik at barna kan tenke, løse problemer og være kreative sammen.

- **Inkludering.** Det skal være nok leker/materiell til alle.

- **Progresjon/utvikling.** Avdelingene skal tilby leker/materiell ut fra barnas utvikling, ståsted og behov. Personalet skal videreutvikle og gjøre endringer etter barnas behov og ønsker.

- **Tilgjengelighet.** Leker og materiell skal være synlig og tilgjengelig for barna

Personalet er tett på leken, lyttende og aktive i eller på sidelinja for å kunne få innsikt i relasjoner og dialog. Dette er for å støtte og veilede når det oppstår konflikter, men også for å vise barna at vi verdsetter og respekterer leken. Ved å være tett på har vi bedre forutsetninger for å se barnas interesser, kompetanse, ferdigheter og hvor de trenger støtte.

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

Barn skal bli gode samfunnsmedlemmer og oppleve tilhørighet til samfunnet, naturen og kulturen de er en del av, er det viktig at de tidlig får gode erfaringer i det å være en del av en gruppe. Dette innebærer å få påvirke, bli påvirket og å samhandle med andre.

- Vi oppfordrer alle barn til å sette ord på egne følelser og meninger, og tilstreber at alle barn kommer styrket ut av konflikter der de oppstår.
- Ved å ha fokus på «meg selv» som individ og i gruppe bidrar vi til at barna deler meninger, uttrykker seg og lærer å takle motstand.
- Vi lar barna selv lage teorier og finne svar i deres utforskning av omverden. De ansatte undrer seg sammen med barna istedenfor å komme med fasit for å bidra til at barna kan tenke selv og teste ut om det de tenker kan stemme.
- Vi er bevisste samtalepartnere for barna ved å stille spørsmål eller ta inn nye perspektiver som åpner for nye tanker eller erkjennelser.
- Vi jobber aktivt med at alle skal ha minst en venn fordi det er av stor betydning for selvfølelsen.
- Vi har fokus på hva man får til istedenfor hva man ikke får til, fordi vi vil at barna tenker positive tanker om seg selv.

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

Vi mener at barn lærer best:

- når de er i et trygt men utfordrende og inspirerende miljø
- når de får tid og rom til å leke
- når de har voksne rundt seg som er støttende og deltakende
- når de selv er motiverte og interesserte i det som skjer.

Derfor:

- innreder vi lekemiljøet med stor variasjon og utvalg i leker og materiell og jobber aktivt med å skape tillit og trygge rammer for alle
- setter vi av god tid til lek i organiseringen vår.
- Bruker vi tid på at alle ansatte skal lære om lekens verdi og hvordan vi kan bidra i barns lek.
- har vi en leken tilnærming når vi planlegger samlinger, lek og aktivitet.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

Å være sammen på en positiv måte skal være den "den røde tråden" i alt vi gjør i barnehagen. Det sørger vi for på denne måten:

- Vi ser på konflikter som en god læringsmulighet, og vi ønsker at alle barn kommer styrket ut av dem. Derfor tar vi oss god tid når de oppstår og tilstreber at barna finner løsninger selv, med støtte etter behov
- Vi setter av god tid til lek og har valgt leker, materiell og lekeapparater/utstyr som skal bidra til inkludering og fellesskap ved at man skal gjøre sammen.
- Vi bruker lekegrupper som metode for at barn skal utvikle vennskap og inkludering

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

Språk er mer enn ord! Språk er tilstede i alle aktiviteter, lek og daglige gjøremål. Barn må mestre kommunikasjon for å forstå og for å bli forstått. Språk brukes til å dele minner, følelser, opplevelser og man bruker språket til å uttrykke seg - det er en del av vår identitet. Det viktigste for språkutviklingen er å bruke språket.

- Vi i personalet er gode språklige forbilder, vi setter ord på følelser og tanker og vi blir kjent med barna og dermed gode på å lese barnas signaler, uttrykk og behov.
- Vi bruker norsk med tegnstøtte. Barna lærer tegn gjennom en lekende tilnærming som f.eks. sanger med tegn og bilder av tegnene i kontekst til lekesoner og aktivitetsområder.
- Vi har eget bibliotek med bøker på ulike språk, som barn, foresatte og ansatte kan låne med seg hjem.
- Vi bruker rim og regler for lek og utforsking av språket, rytme og humor

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

For å imøtekomme alle barns rett til innflytelse på det som skjer i barnehagen, må alle i personalet kjenne hvert enkelt barn for å være i stand til å tolke deres signaler så korrekt som mulig.

- Vi er oppmerksomme på barnas kroppsspråk, ansiktsuttrykk og utsagn og følger dette opp.
- Vi endrer planer på kort varsel når vi ser behovet for det.
- Vi gjennomfører spontane aktiviteter for å imøtekomme signaler, uttrykk eller ønsker fra barna.
- Barna får være selvstendige i egen hverdag ved å få utforske i eget tempo og velge det de vil leke.
- Vi gjennomfører samtaler med alle barn (når de er modne for det) slik at de kan fortelle om hvordan de opplever barnehagen og sin hverdag.

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

Et godt foreldresamarbeid er en viktig forutsetning for at barna skal trives i barnehagen

- Vi har lav terskel for å komme til oss med tilbakemeldinger, spørsmål eller innspill
- Vi tar opp ting som er viktige for barnets beste, selv om det kan bety en vanskelig samtale
- Vi tilbyr en samtale med foreldrene før eller rett etter oppstart i barnehagen
- Vi inviterer til besøksdager for alle nye barn før tilvenningen starter
- Når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært.
- Vi tilbyr to foreldresamtaler i året, eller flere ved behov.
- Foreldremøte for nye foreldre før oppstart i barnehagen, ved avdelingsbytte og et for alle på høsten.
- FAU bes om å komme med innspill i aktuelle saker for å sikre medvirkning.
- To SU-møter hvert år og ellers jevnlig kontakt og dialog ved behov.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

Når vi planlegger, skjer det ut fra disse kriteriene:

- Barnas interesser, alder og utviklingsnivå
- Årsplan
- Vårt barnesyn, visjon og verdier

Slik organiserer vi vår planlegging:

- Alle pedagoger har 4 timer plantid per uke
- Personalmøter hver måned med HMS, fagstoff, planlegging og avdelingsmøter.
- Planleggingsdager brukes både til planlegging og kompetanseheving.
- Hver avdeling utarbeider periodeplaner for hvert kvartal, slik sikrer vi hele personalets deltakelse og felles forståelse

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Planer

Vi vurderer periodeplanene våre kvartalsvis. Planer for enkeltaktiviteter vurderes kontinuerlig. Årsplan vurderes av hele personalet i forkant av utarbeidelse av neste årsplan.

- Lekemiljøet

Vi vurderer lekemiljøet både ute og inne systematisk gjennom metodikken «romlig dialog» hvor hele personalet deltar.

- Personalets væremåte og profesjonalitet

Hver ansatt vurderer sitt eget arbeid i utviklingssamtaler med nærmeste leder hver 6.-8. uke og vi gjennomfører systematisk vurdering gjennom metodikken «Espira Blikk».

- Innhold

Vi vurderer innholdet i barnehagen knyttet opp mot vårt samfunnsmandat, rammeplan og lovverk i ledermøter, i arbeidet med årsplanen og på personal- og avdelingsmøter.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

Vi har valgt å organisere barnehagen med max. 20 barn per avdeling og tilstreber at barna er delt etter alder. Det er fordi vi mener små grupper er det beste for alle barn, men spesielt for de barna som trenger ekstra støtte og tilrettelegging.

I mindre avdelinger er det lettere for personalet å komme tett på i alle situasjoner og kan dermed lettere oppdage når barn har særlige behov. Så fort en ansatt mener det kan være behov for ekstra støtte skal de ta opp dette med pedagogisk leder som sammen med personalet på avdelingen blir enige om tiltak for det aktuelle barnet.

Foresatte blir alltid konferert med i slike situasjoner og det skal vurderes i samråd med styrer om det er behov for veiledning og råd fra andre samarbeidsinstanser. Tiltak kan være organiserte lekegrupper, bruk av dagtavle for forutsigbarhet, språkgrupper osv.

Pedagogene har mulighet for veiledning fra PPT, helsestasjon og barneverntjenesten, via faste kontaktpersoner.

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barngruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

De minste barna utforsker med hele kroppen. De bruker sansene sine i møte med nye ting, de smaker og føler. Barna øver på å bli kjent med egen kropp i rommet og finne ut hvilke muligheter den har. I tråd med dette innredes lekemiljøene ut fra alder. Barna babler, peker, bruker kroppsspråk og enkeltord for å gjøre seg forstått, og på den måten innehar en begynnende begrepsforståelse som personalet bygger videre på i arbeidet med språkutvikling.

Vi er tett på barna og vi deltar og observerer lek og aktivitet. Ut fra dette sørger vi for passende utfordringer etter barnas interesser og neste utviklingssone. Vi sørger for et rikt lekemiljø med ulike materialer og leketøy som barna kan bruke i lek og utforsking av omverden. Alt er tilgjengelig for barna så de kan være aktive og selvstendige i egen hverdag, uavhengig av hvor i språkutviklingen

de er.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

Nå er selvstendighet i fokus og de vil gjerne klare seg på egenhånd. Å være 3 eller 4 år er en glede i seg selv, og det er viktig for oss at de mellomste barna opplever nettopp dette. De trenger voksne som støtter og motiverer slik at selvfølelsen og selvtilliten blir styrket, og som bekrefter at tiden som «mellomst» har stor egenverdi. Vennskap og relasjoner blir viktigere enn før og leken preges mer og mer av rollelek. De er høyt og lavt hele dagen og har et høyt tempo. De har et rikt språk og kan nå mange begreper, de er nysgjerrige og vitebegjærlige og har en fantastisk fantasi. Gjentakelse er fortsatt viktig, men de er samtidig klare og ivrige etter nye opplevelser og erfaringer.

Vi har tilgjengelig materiale på avdelingen slik at de kan uttrykke seg på ulike måter. Det introduseres nye eventyr, bøker og sanger med mer tekst enn tidligere. Personalet deltar i barnas undring og filosofering, og på denne måten bidrar til læring og utvikling i barnets tempo. Lekene/materialene krever noe mer finmotorisk presisjon og koordinasjon enn tidligere.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

Til det siste året er det knyttet mange forventninger. For oss er det viktig å ha fokus på at det selv om man nå er blant eldste i barnehagen så er det fortsatt mye som skal oppleves og erfares her før man er klar for skolen.

Leken er mer avansert, det leses lengre bøker og nysgjerrigheten på hvordan verden henger sammen når nye høyder.

En del av barna begynner å interessere seg for tall og bokstaver og vi legger til rette for utforsking på barnas eget nivå. Barna begynner å bli selvstendig og de vil gjerne klare seg selv .

Blant de største barna tar vi vare på leken og vi bygger videre på denne da vi jobber prosjektbasert igjennom året (se vedlegg om skolespira-standarden).

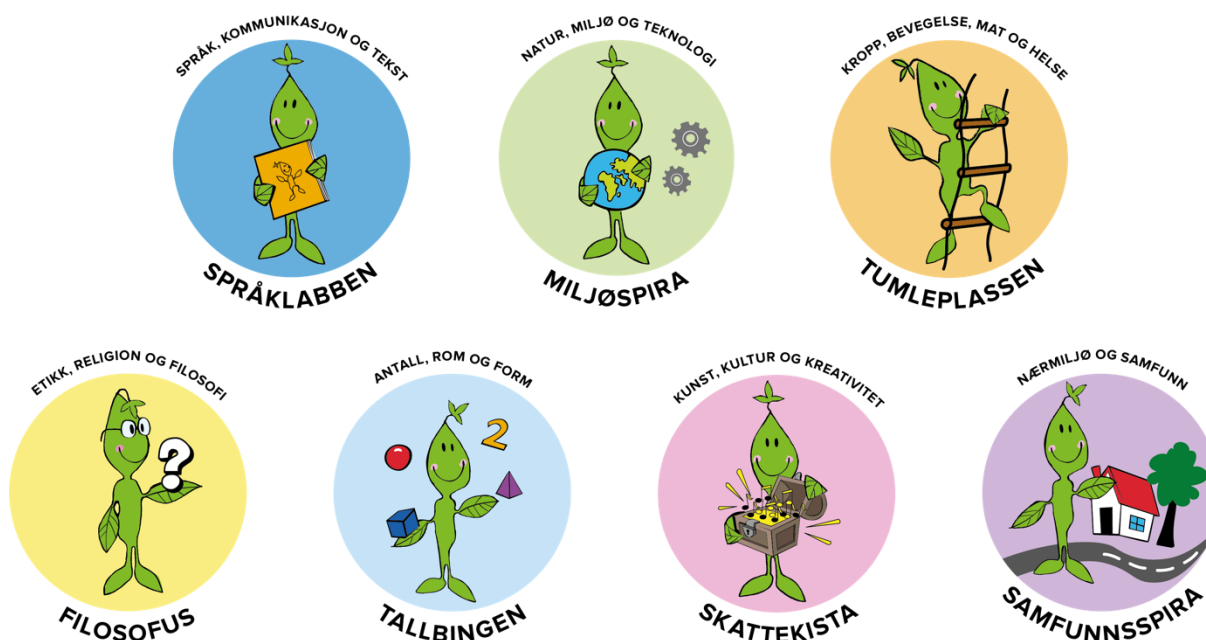

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

I barnehagen jobber vi hele tiden på tvers av fagområdene, selv om en del planlagte aktiviteter har et fagområde som hovedfokus.

Det viktigste for oss er at all lek og aktivitet skjer på barnas premisser, barna skal få være hovedpersoner i egen hverdag. Vi ønsker at leken alltid skal være utgangspunktet. Gjennom lek vil barna lære seg selv og andre å kjenne, de vil lære om samarbeid og kompromiss, lære språk og ha det gøy.

Gjennom å la leken være kompasset vårt må de ansatte være gode på å tilrettelegge miljøene slik at de inspirerer til lek, er fleksible og allsidige nok til at barna kan være kreative og møte passende utfordringer. Vi tror at ved å la barna lede an og vi er aktive deltakere i lek, undring og samtaler kommer fagområdene til å dekkes naturlig. Likevel må vi sikre oss med god planlegging fordi innholdet i barnehagen ikke kan overlates til tilfeldighetene. Derfor tar vi initiativ til noen spesifikke aktiviteter for å sikre at vi er innom alle fagområder og gir et godt tilbud innen våre satsningsområder:

- Paradis
- Hinderløyper
- Turer og lek i skogsområder
- Sangleker og regelleker
- Bildeløyper – rebusløp med bilder
- Duplo, lego og annet konstruksjonsmateriale
- Samlinger eller samtaler med barna hvor vi lar barna teste ulike teorier
- Spill og puslespill
- Aktivitetsdager i ulike årstider
- Lek og utforsking av elementene
- Naturfaglige eksperimenter og forsøk

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekommande.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

